

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Звягін Сергій Миколайович, 1993 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2015 році Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія» за спеціальністю «Стоматологія», працює асистентом кафедри стоматології Сумського державного університету, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 221 «Стоматологія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Сумського державного університету, м. Суми від «18» лютого 2025 року № 0169-I, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Кузенка Євгена Вікторовича, доктора медичних наук, професора, доцента кафедри стоматології Сумського державного університету

Рецензента –

Галич Людмили Вікторівни, кандидата медичних наук, асистента кафедри стоматології Сумського державного університету

Офіційних опонентів –

Копчак Оксани Вікторівни, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри терапевтичної стоматології та пародонтології Приватного вищого навчального закладу «Київський медичний університет»

Ткаченко Ірини Михайлівни, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології Полтавського державного медичного університету
Скрипник Ірини Леонідівни, кандидата медичних наук, доцента, доцента кафедри ортодонтії та пропедевтики ортопедичної стоматології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

на засіданні «03» квітня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Звягіну Сергію Миколайовичу на підставі публічного захисту дисертації «Структурно-функціональні зміни в тканинах зубів і пародонта при супраоклюзійному співвідношенні окремих зубів у віковому аспекті.» за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Дисертацію виконано у Сумському державному університеті Міністерства освіти і науки України, місто Суми.

Науковий керівник Лахтін Юрій Володимирович, д.мед.н., професор, професор кафедри стоматології Сумського державного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Дисертація оформлена згідно з вимогами, встановленими Міністерством Освіти і Нauки України. Максимальний та мінімальний обсяг основного тексту дисертації відповідає освітньо-науковій програмі закладу відповідно до специфіки галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та спеціальності 221 «Стоматологія». Вимоги пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) дотримано. Здобувач має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 6 статей – у фахових наукових

журналах, 2 статті опубліковані у виданнях, що обліковується наукометричною базою Scopus, 10 тез доповідей – у матеріалах конференцій відповідно до Вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зи змінами) дотримано:

1. Zviahin SM, Lakhtin YV. Resistance of enamel in supra-occlusion contacts of individual teeth in rats of various ages. Eastern Ukrainian Medical Journal. 2020;8(1):108-114 DOI: [https://doi.org/10.21272/eumj.2020;8\(1\):108-114](https://doi.org/10.21272/eumj.2020;8(1):108-114) Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».
2. Lakhtin YV, Zviahin SM, Karpets LM. The state of the optical density of the alveolar process of the jaws of rats in supraocclusive relationships of individual teeth in the age aspect. Wiadomości Lekarskie. 2021;74(8):1800-3 DOI: 10.36740/WLek202108104 Стаття у науковому виданні, проіндексованому у базі даних Scopus.
3. Zviahin SM, Lakhtin YV. Morphological changes of rat periodontium in supraocclusal relations of individual teeth in the age aspect. Ukrainian Dental Almanac. 2024;1:13-7. Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».
4. Zviahin S, Lakhtin Y. Changes in the width of the periodontal gap of rats with supraocclusal relationships of individual teeth in the age aspect. Eastern Ukrainian Medical Journal. 2024;12(2):229-236. Стаття у науковому фаховому виданні України, проіндексованому у базі даних Scopus.
5. Звягін СМ, Лахтін ЮВ. Стан оксигенації ясен при супраоклюзійних співвідношеннях окремих зубів у віковому аспекті. Вісник стоматології. 2024;127(2):2-8 DOI <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-52-2.1> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».
6. Звягін СМ, Лахтін ЮВ. Капіляроскопічна картина в яснах при супраоклюзивних співвідношеннях окремих зубів у віковому аспекті. Інновації в стоматології. 2024;3:8-13. DOI <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2024.3.2> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

У дискусії взяли участь голова, рецензент, офіційні опоненти, та висловили зауваження:

Кузенко Євген Вікторович - голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор медичних наук, професор, доцент кафедри стоматології Навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету. Відзначив, що дисертація Звягіна Сергія Миколайовича є самостійною та повністю завершеною роботою, що вирішує наукове завдання та присвячена актуальній проблемі сучасної медицини й виконана на високому науковому і методичному рівнях, проте під час ознайомлення з дисертацією виникли деякі побажання до дисертанта які він може запровадити в своїх подальших дослідженнях. Треба грунтovно проаналізувати супраоклюзійні контакти в вікових групах з урахуванням різного соматичного статусу пацієнтів. На мою думку треба взяти пацієнтів з цукровим діабетом, кардіовазкулярною патологією, яка досить поширена в даний час, також з ХОЗЛ, хронічними неспецифічними захворюваннями органів дихання та рядом інших соматичних захворювань щоб поглибити дослідження даної патології. Дисертаційна робота Звягіна Сергія Миколайовича за всіма показниками повністю відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а дисерант, з урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Галич Людмила Вікторівна – кандидатка медичних наук, асистентка кафедри стоматології Навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету. Дисертаційна робота Звягіна Сергія Миколайовича на тему: «Структурно-функціональні зміни в тканинах зубів і пародонта при супраоклюзійному співвідношенні окремих зубів у

віковому аспекті» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія» є дійсно актуальною. Проблема супраоклюзійних співвідношень окремих зубів є важливою як для клініцистів, так і для морфологів. На сьогодні ми не знаємо наслідків супраоклюзійних співвідношень зубів у дорослих, які виникли ще в молодому віці, немає повного розуміння механізму розвитку їх негативного впливу з віком людини. З'ясування характеру морфологічних та функціональних змін, що виникають під впливом супраоклюзії, надасть можливість коригувати вплив на структурно-функціональний стан зубів та пародонта та вчасно проводити лікувально-профілактичні заходи за для уникнення проблем пов'язаних із травматичною оклюзією. Матеріали для проведення наукового дослідження набрані в достатній кількості. Методи дослідження відповідають сучасним вимогам. Результати власних досліджень висвітлені в трьох розділах. Наукова новизна результатів дослідження здобувача не викликає сумнівів. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації сформульовані в дисертaciї логічно випливають з одержаних результатів та є достатньо обґрунтованими. Висновки та положення дисертaciї відповідають поставленій меті та завданням дослідження, і можуть стати в нагоді практичним лікарям стоматологам. Я, як практикуючий лікар ортодонт, можу стверджувати що дана патологія зустрічається доволі часто. І дослідження здобувача розширює знання з приводу структурно-функціональних змін в тканинах зубів та пародонту при супраоклюзійному співвідношенні окремих зубів. Принципових недоліків щодо змісту, структури, обсягу, оформлення, науково-практичного значення та висновків, представлена робота не має, проте є окремі зауваження, а саме – наявність невеликої кількості технічних помилок та стилістично неузгоджених речень. Загалом зазначені зауваження не мають принципового значення та мають лише редакційний характер, тому не впливають на науковий рівень та практичну цінність даної дисертaciйної роботи. Робота Звягіна Сергія Миколайовича «Структурно-функціональні зміни в тканинах зубів і пародонта при супраоклюзійному співвідношенні окремих зубів у віковому аспекті», виконана в Сумському державному університеті, містить нове вирішення актуальної задачі сучасної стоматології та морфології. І за актуальністю піднятої проблеми, методичними підходами, обсягом, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладення принципових наукових положень, науково-теоретичним та практичним значенням дисертaciя відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор, Звягін Сергій Миколайович, у повному обсязі заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Копчак Оксана Вікторівна – опонент, докторка медичних наук, професорка, завідувача кафедри терапевтичної стоматології та пародонтології Приватного вищого навчального закладу «Київський медичний університет». Я хочу подякувати за таку роботу науковому керівнику і самому дисертанту. Зараз час дуже непростий, ми живемо в умовах війни, я хочу подякувати нашим захисникам і захисницям за можливість виконувати наші роботи. Хочу сказати, що міждисциплінарний підхід який був використаний при плануванні дисертaciї, і як вона була виконана, є дуже коректний і правильний. Нам потрібно впроваджувати більш активно в практичну діяльність саме такий міждисциплінарний підхід, для успішного лікування наших пацієнтів. Принципових зауважень немає. Однак, дисертaciйна робота містить окремі друкарські помилки і невдалі стилістичні звороти, які дещо погіршують сприйняття наукової інформації. Стиль тексту у першому, шостому висновку потрібно допрацювати. Перший роздiл досить об'ємний, його можна скоротити. Другий роздiл можна додатково не подрiнювати на пiдпiдроздiлi. Для кращого сприйняття матерiалу третього роздiлу бажано було б вiдображенi у змiстi дисертацiї не тiльки назvu пiдроздiлу а i назви пiдроздiлiв. Однак, незважаючи на перерахованi вище зауваження, що мiстяться в дисертацiйнiй роботi, вони не зменшують загального позитивного враження вiд неї та не ставлять пiд сумнiв значний внесок автора у вирiшення ним наукового завдання. Автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона

Ткаченко Ірина Михайлівна – опонент, докторка медичних наук, професорка, завідувачка кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології Полтавського державного медичного університету. Вельмишановний голово, вельмишановні присутні. Хочу подякувати перш за все науковому керівнику, під керівництвом якого здійснювалась дана дисертаційна робота. Хочу звернути Вашу увагу на те що робота Звягіна Сергія Миколайовича, є мультидисциплінарною, яка пов'язує між собою такі галузі стоматологічних знань як: пародонтологія, ортопедія, ортодонтія. І дає наукове підґрунтя, на основі результатів проведених експериментальних і клінічних методів дослідження. Перш за все для того щоб ми розширивали свої знання, і ці знання ми могли запроваджувати в практичну охорону здоров'я. Що і зроблено дисертантом. І безпосередньо могли сприяти поліпшенню здоров'я населення. Принципових недоліків щодо структури, змісту, оформлення, обсягу дисертації Сергія Миколайовича не виявлено. Однак, на прикінці першого розділу хотілося б отримати загальний висновок щодо взаємозв'язку і взаємовпливу компонентів, які приймають участь у запальному процесі для подальшої розробки концепції дослідження, що наведено в розділі 2, підпункті 2.1. Підрозділи 1.1 та 1.2 є занадто великими і містять загальновідому інформацію. У другому розділі рисунок 2.7 «Пародонтальна карта Бернського університету», бажано б перенести в додатки. Дані зауваження є рекомендаційними і суттєво не впливають на загальне позитивне враження від дисертації. Наукове, теоретичне і практичне значення роботи є цілком очевидним і неспростовним. Дисертаційна робота Звягіна Сергія Миколайовича за актуальністю піднятої проблеми, методологією дослідження, обсягом отриманих результатів, ґрутовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладу принципових наукових положень, науково-теоретичним та практичним значенням повністю відповідає вимогам затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Скрипник Ірина Леонідівна – опонент, кандидатка медичних наук, доцентка, доцентка кафедри ортодонтії та пропедевтики ортопедичної стоматології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Я хотіла би сказати слова величезної вдячності керівнику, який разом зі своїм дисертантом підняв таку важливу тему і так широко почав її розглядати. Робота має клінічний вихід своїх напрацювань, це важливо. Який глибокий експеримент зроблений, яка морфологія покладена в основу цього експерименту. Дуже широко в науковому плані це все вивчено. Мультидисциплінарність цієї проблеми неоціненна. Зараз дисертанти побоюються заходити на такі тематики, як в самій стоматології так і в наукових роботах, все поділилось за маленьким питанням. А тут ми достатньо широко розкриваємо всі напрямки стоматологічної діяльності. Дуже важливим є момент того, що супраоклюзійні контакти впливають на розвиток організму в цілому. Я почала говорити в своєму виступі, що один неправильний контакт і м'язовий комплекс зубощелепного апарату починає розбалансуватись, починає порушувати роботу м'язів. Тому що є перешкода в руках нижньої щелепи які потрібно обійти і м'язи починають працювати неправильно. Жувальні м'язи передають навантаження на плечовий пояс і далі на весь організм. Це є дуже важлива робота, яка має величезну практичну і теоретичну значимість. Я би хотіла побажати в подальшому розширити зв'язки дослідження цієї тематики і пов'язати її з роботою супраоклюзійні контакти і перешкоджати їх розвитку. У процесі проведення рецензії було зроблено деякі спостереження щодо певних недоліків дисертаційної роботи, які можуть покращити її загальну якість. А саме, у дисертаційній роботі зустрічаються окремі друкарські помилки і невдалі стилістичні звороти, які дещо погіршують сприйняття наукової інформації, вважаю що дане зауваження має дидактичний характер. В огляді літератури зустрічаються застарілі джерела – 1967 р, тощо. Аналіз дисертаційної роботи дає підставу вважати, що задачі дослідження вирішені, а мета наукової роботи досягнута. Вказані у відгуку

побажання та зауваження носять виключно рекомендаційний характер, не зменшують її теоретичного значення та науково-практичної цінності і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи. Дисертаційна робота Звягіна Сергія Миколайовича за актуальністю піднятого проблеми, методологією дослідження, обсягом отриманих результатів, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладу принципових наукових положень, науково-теоретичним та практичним значенням повністю відповідає вимогам затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Звягіну Сергію Миколайовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Євген КУЗЕНКО

